

NÚM. 66 • ANY XVII • GENER 2001

Butlletí dels Lluïsos

Dimonis i pastorets. Foto Francis Páez.

**CENTRE
PARROQUIAL
D'HORTA**

MEMBRE DE LA COORDINADORA D'ENTITATS D'HORTA

Fellu i Codina, 7 i 9
08031 Barcelona
Tel. 93 427 73 27

e-mail: lluïsos@telepolis.com
<http://club.telepolis.com/lluïsos>

Teatre: La Princesa i el Pèsol — 29/10/00

Com veieu, els de la Vocalia d'Animació Infantil ja tenim logotip. Ens l'ha fet en Marcos, un amic de l'Anna. Moltes gràcies. I donem la benvinguda a la Isabel Coma, filla d'en Francesc Coma i la Teresa Campmany, que s'ha incorporat al grup de la Vocalia.

Després de les vacances d'estiu i els tallers duts a terme durant la Festa Major d'Horta 2000, ja hem iniciat les activitats del curs 2000-01 i què millor que amb una gran actuació de teatre musical, a càrrec de Dre-ams Teatre, que representa una agilitzada versió de *La Princesa i el Pèsol*.

Com sempre, prop de les onze del diumenge (el del 29 d'octubre), els de la Vocalia i els col·laboradors habituals, arribem als Lluïsos per començar la feina pendent: venda d'entrades, arreglar la sala, etc. Sembla que la venda anticipada funciona força bé. A dos quarts, obrim les portes de la sala i la gent comença a entrar. Passades les dotze, la funció comença. El decorat és senzill, i l'escenografia està molt ben treballada. Una hora després, la princesa no ha pogut dormir per culpa del pèsol i finalment el príncep es pot casar.

L'obra ha estat molt ben interpretada i el públic ha disfrutat d'allò més. Malauradament, per causes alienes a la direcció, no hem sortit anunciats als diaris. Procurarem solucionar el problema de cara a properes actuacions.

Aquesta vegada no hem omplert la sala i no arribem a cobrir les despeses. Hem venut unes cent seixanta entrades, però, contents per l'experiència i esperant tenir el mateix èxit que la temporada passada, seguirem treballant de cara a properes actuacions. No queda res més que tornar a agrair la col·laboració d'en Xavier, en Jesús, en Toni i en Francesc.

Anunciació Infantil Ludoteca
Foto Francis Páez

Ludoteca — 11/11/00

Passada l'actuació de teatre, els de la Vocalia d'Animació Infantil, la tornem a liar, aquesta vegada amb una ludoteca per als menuts. Arribat el dissabte 11 de novembre, la llista d'inscripcions, no era gaire llarga, però tot i així decidim tirar endavant. Mentre la Mercè i la Núria preparaven la sala del tennis taula i l'omplien amb tantes joguines que semblava una rèplica de DisneyWorld, en Pere enganxava els cartells de la propera actuació de teatre.

A les sis de la tarda, els primers menuts ja han pres possessió de les joguines i a última hora, han vingut un seguit de pares i mares amb criatures procedents del Centre Cívic Matas i Ramis, benvinguts siguin. Feia goig de veure la quitxalla jugant amb tanta gràcia, mentre els grandets s'ho miraven embadalits. Al final hi havia uns trenta nens i nenes que jugant i berenant, han passat una tarda d'allò més bé. En aca-

bar, toca recollir la sala i endur-se les joguines a casa. Cansats però contents, els de la Vocalia, seguim preparant activitats per als més menuts de la casa i del barri.

Teatre: El Llibre de la Selva — 19/11/00

Aquesta vegada, si que hem sortit al diari. La cosa pinta una mica més bé. Com sempre, quan obrim els Lluïsos, en Francesc ja hi és fa estona, juntament amb els de la Cia. Teatre Arca que ens representaran *El Llibre de la Selva*, records d'un vell, versió lliure del famós conte de Rudyard Kipling.

La venda anticipada, cada vegada es consolida més i la propaganda que enviem a les escoles, espais i agrupaments del districte, funciona millor. A les onze, ja hi ha gent esperant per comprar l'entrada. Juntament amb les entrades, també venem loteria de Nadal de la casa, de l'Esbart i de la Coordinadora. Els talonaris s'acaben, i les entrades es van venent. Aquesta vegada, hem pujat el nombre d'espectadors, uns dos-cents, malauradament, tampoc cobrim despeses. En ser teatre, com que surten més actors que no pas amb titelles, el "caixet" és més car. A les dotze i deu, comença l'obra, el joc de llums i màscares fosforescents són impressionants, els menuts estan pendents de les explicacions d'en Mowgli, la Baghera, en Baloo i el temible Shere Khan.

Al cap d'una hora aproximadament, l'obra s'acaba i la sala es buida de mica en mica. Els de la Vocalia esperem que les properes funcions ens atorguin beneficis, si no la Junta ens tocarà el costó. Bé, això és broma, perquè els estem molt agraïts a tots per la confiança que ens han dipositat i, vaja, que tenim ganes de tornar a dir allò d'aquells grans èxits que la nostra gran modèstia ens obliga a rebaixar.

Construcció d'un Pessebre — 16/12/00

El dissabte 16 al matí, els de la VAI iniciem una altre de les nostres activitats nadalenes: la construcció d'un Pessebre amb elements naturals. A les dotze del migdia, al vestíbul de la Verge, els dos experts en pessebrisme (Toni i Pere Solé i Serra), comencem a donar les primeres idees de com fer el Pessebre. Hi ha deu o dotze nenes i un o dos nens, que van des dels dos anys fins als dotze. Els més petitons disfruten d'allò més posant la sorra i les més grandetes, amb en Toni, estudien com fer el riu. Optem per un paper blau i una mica de paper cel·lofana transparent. Posats els suros i la sorra, arriba l'hora de la molsa, i quin grapat de manetes que no paren quietes, ara aquí, ara allí, i rodolant rodolant, el Pessebre es va acabant.

Un cop el paisatge està fet, és el moment de les figuretes. Vaja, ara ens adonem que no tenim cap pont per poder traspasar el riu. Bé, ja en buscarem un. Al cap d'una hora aproximadament, el Pessebre ja està fet i que bonic que ens ha quedat. I així contents i joiosos ens preparem per a les properes activitats.

Construcció de pessebres
Foto Dora Serra

Concurs de Dibuix Nadalenc i Endequina Qui Són

Durant aquestes festes, els de la Vocalia d'Animació Infantil hem organitzat el segon concurs de dibuixos Nadalencs i el primer d'Endevinar Qui Són.

Concurs dibuixos nadalencs
Foto Dora Serra

A l'inici del mes de desembre i fins el dia 17, al vestibul d'entrada, hem pogut gaudir, en un plafó, de fotografies de catorze personatges de la casa; dues de cada: una de quan eren petits i una d'actual. Es tractava d'emparellar les fotos antigues amb les modernes.

Hi han participat un total de trenta-vuit butlletes, de les quals divuit han encertat l'ordre, i les altres vint han patit alguna errada. Els encertants han estat: Estrella Calderón, Immaculada Martí, Francisco Páez, Xavier i Toni Solé, Eduard Pros, Lourdes Expósito, Núria Font, Maria Franquesa, Jordi i Mercè Sitjà, Raquel Prat, Carme Oliva, David Basco, Marta i Clara Solé, Dora Serra i una

sense nom.

L'ordre correcte era: Jaume Alargé 9, Dora Serra 8, Toni Nerin 6, Eulàlia Martí 12, Josefina Valcàrcel 10, Josep Puigbò 14, Marta Fernández 11, Montse Emperador 1, Xavier Revilla 13, Josep Magrans 5, Conxita Alonso 3, Francesc Penalba 4, Jordi Sitjà 7 i Daniel Comas 2.

Després del repartiment de premis dels dibuixos, l'Anna passà pel públic amb una barretina amb les butlletes de tots els encertants excepte l'anònima, buscant una mà innocent que escollís qui seria l'afortunat/ada. La petita mà va atorgar la sort del premi a la Mercè Sitjà, que, amb cara de sorpresa i ben contenta, s'endugué cap a casa una fusta d'embotits de Cantonigròs. Des d'aquest BUTLLETÍ li donem l'enhorabona.

Els dibuixos nadalencs els hem exposat primer al vestibul de la Verge i passat el dia de Nadal al vestibul principal.

Han participat un total de divuit concursants, que tenen entre deu mesos el benjamí i setanta anys la més veterana. Com l'any passat, els premis els hem donat durant l'entreacte de l'obra de teatre de Nadal. Un a un cridàrem els autors a dalt de l'escenari i els donàvem una esplèndida medalla, un bloc de dibuix i una pandereta als petits i una ampolla de vi en lloc de la pandereta als grans.

Repartiment premis dibuixos nadalencs. Foto Francis Páez.

Titelles: Màgica Nit de Nadal — 24/12/00

Després de dues sessions de teatre, arriba l'hora dels titelles. Aquest cop és la Companyia de Titelles el Forat del Niu, que ens amenitzen la matinada del 24 amb el conte de la Màgica Nit de Nadal i, vaja, que acabem l'any i podem tornar a dir allò d'un èxit clamorós que la nostra gran modèstia ens obliga a rebaixar. Hem omplert la sala i obtingut beneficis, s'han venut dues-centes trenta-set entrades.

Abans de començar l'obra, ens ha visitat un Patge Reial, que alegrement recollia les cartes dels nens i nenes per als Reis Mags d'Orient, amb el sac ben carregat de cartes, al Patge se li apareix un titella Dimoni, que, amb la seva astúcia, aconsegueix de prendre-li les cartes. Quin xivarri que s'ha organitzat a la sala! Al final, Patge i Dimoni arriben a un acord i pacten que el Patge porti al Dimoni un Estel de Nadal a canvi de les cartes. Fet l'acord, comença l'aventura. Els titelles, que són amics del Patge, buscaran l'estel de Nadal perquè pugui recuperar les cartes. La Maria i L'Andreu (o és en Sergi?, els titelles no ho tenen molt clar i constantment s'equivoquen amb el seu nom) busquen l'estel pertot arreu i, amb l'ajuda d'una velleta i un taxista, al final recuperen les cartes i vet aquí que el conte ja s'ha acabat.

Ha estat una horeta agradable i una història divertida. Els eixerits "que som nosaltres" esperem que la primera actuació del segle XXI el 28 de gener de 01, tingui tant d'èxit com l'última del segle XX.

Tió 2000 — 27/12/00

L'última activitat de la Vocalia d'Animació Infantil de l'any 2000 i del segle XX, és la festa del Tió. Aquest any hem fet pagar una mica, ja que si no la cosa es disparava molt. Tot i així, al final s'han apuntat un total de 54 nens i nenes de zero a deu anys socis i activistes de la casa.

A les cinc de la tarda del dimecres 27, els membres de la VAI, ja ho teníem gairebé tot a punt, finalment hem ubicat la festa a l'escenari pels problemes d'espai. Cap a tres quarts de sis, ja hi havia cua per entrar, la Bel controlava el llistat d'inscripcions i l'assistència, ha estat gairebé total, ens han fallat només tres o quatre.

De nervis, però, en teníem en veure que el nostre consoci i Mag Ferran Homar fela tard. Finalment ha arribat i en cinc minuts ho ha tingut tot preparat. Mentrestant, per guanyar temps, hem convidat a cantar nadales als nens i nenes de la sala, els voluntaris s'han abraonat cap a l'escenari i ens han delectat amb les seves cançons.

El tió. El mag Ferran Homar. Foto Francis Páez.

Un cop en Ferran ho té tot enllestit, comença l'actuació. I quins trucs tan enginyosos que té! Al final surt un bell amic, en Lluísot, que segueix tan entremaliat com sempre.

Finalitzada l'actuació, comencem a fer Cagar el Tió. De quatre en quatre, anem cridant els menuts, començant pels més petits, que piquen i repiquen el pobre tió tot cantant-li caçonetes i aquest no para de cagar regals a dojo, quant ens n'hem adonat, ja els hi toca als més grandets i contents li claven una llsada al pobre tronc. Al final l'Anna, la Mercè, la Núria i la Isabel, canten una cançó als tres Reis Mags i piquen el Tió, que sembla que no l'hi agrada que cantin a la competència i els hi caga un parell de rotllos de paper de wàter començats.

Així, doncs, s'acaba un any i un segle. Però el que esperem que no s'acabi mai, són les activitats que portem a bon port els incommensurables de la VAI.

Desitjant-vos bones festes i un gloriós segle XXI ens acomiadem alegrement de tots i iterem per enèsima vegada les nostres sinceres gràcies a totes les persones que col·laboren amb l'equip A de la Vocalia d'Animació Infantil dels Lluïsos d'Horta.

Pere Solé i Serra

TENIS DE TAULA

Ens trobem al final de la 1ª volta en totes les categories. La gran notícia és que en 1ª Nacional ocupem la 2ª posició, després d'una primera meitat de lliga molt bona.

En 2ª Nacional lluitem per sortir de les darreres posicions, que aconseguim amb la victòria als últims partits disputats.

En 3ª Nacional som els últims, sense conèixer encara la victòria, a l'igual que l'equip de Veterans que tindrà difícil mantenir-se en primera.

Als campionats de Catalunya Absolutos disputats a Borges Blanques, destaquem que Florenci Grau —que, malgrat no jugar amb nosaltres actualment, sí ho fa en els entrenaments— s'ha classificat 3r tant en Individuals com en la prova de dobles.

Secció de Tennis Taula

Serres pirinenques

El vell pastor dins de la cleda
es veu trist, neguitós i emmurriat.
Sols el gos, bellugant la cua freda,
mira les ovelles del seu ramat.

Nevats tots els llogarets
del llegendari Pirineu,
tots els rústics vells indrets
de majestuosos avets
són una catifa de neu.

Miquel Campmany i Grau

Nadal de 1988

Joan Martínez i Menages

Adéu, amic. Ja no hi ets. El dia 5 de novembre s'acabà una vida exemplar dedicada a la família, al treball, als Lluïsos i a la parròquia. Amb tu ha desaparegut el més fidel i entranable amic del meu inoblidable germà Ferran.

Bon cristià fins al moll dels ossos, has col·laborat intensament amb la Parròquia, guanyant-te l'estima de la feligresia, que t'acompanyà multitudinàriament a l'acte religiós de comiat al cementiri de Collserola, però entristida pel fet que les teves despulles no passessin per la Parròquia per la qual tant havies treballat i que, per a tu, no hi ha dubte, era com a casa teva.

I com a casa teva et senties també als Lluïsos, on actuaves intensament en diferents activitats. En el teatre, sobretot, on començares molt tendre encara, amb papers tan importants com el del Manxaire d'*El ferrer de tall*, o protagonitzant *Els dos pillets*, amb en Quimet Solanas de company. Actuaves a la corda de tenors del nostre Orfeó Montserratí, en temps del mestre Roma i en el de l'Àngel Colomer. Jugares a futbol amb la Peña Pacifics dels Lluïsos, des del partit inaugural fins al darrer. I no et perderes pas cap de les excursions que el nostre grup "Els Ocells", per saturar-nos de natura, organitzava sempre que les altres activitats ho permetien. I al Centre Parroquial has deixat constància de la teva entrega i de treballador incansable, en ocasió de la darrera reconstrucció del teatre, de cara a La Passió: són obra teva, entre d'altres, l'escolió, la màquina de fer vent i el contrapès del teló.

Fores uns del més destacats membres de la Federació de Joves Cristians de Catalunya i darrerament eres de la Directiva de la Federació de Cristians de Catalunya, que vol ser continuadora d'aquella i està integrada per fejecistes i avantguadistes, la joventut d'aquell temps que té com a senyera el doctor Pere Tarrés, després mossèn Pere Tarrés, avui camí dels altars.

Per acabar, estimat amic, em consta que estaves il·lusionat per arribar a encapçalar la llista de socis del Centre. I jo, amb el número u, com a soci el més antic, no tinc inconvenient a manifestar que tu, si bé no eres el *soci* més antic, sí que eres l'home més antic de la casa, ja que quan jo vaig entrar-hi com a *soci*, als 16 anys, el 1926, tu ja hi portaves bastant

temps com a *aspirant*, i així continuares dos anys més, fins al 1928, que passares a ser *soci* per haver assolit l'edat que s'exigia en aquell temps.

Els teus 87 anys han estat ben aprofitats, i no hi ha dubte que el bon Déu ja t'ha premiat i t'ha rebut amb els braços ben oberts, reservant-te un lloc destacat en el seu Regne, on et deus haver trobat amb la teva esposa, la Maria, que ens va deixar ja fa vuit anys.

Joan Martínez i Menages, prega per nosaltres.

Pere Solé i Sans

Un adéu

Avui hem acomiadat un gran home, un amic, un ciutadà d'Horta.

En Joan avui empenia un llarg camí. Segurament que es trobarà amb la seva esposa.

Nosaltres el trobarem a faltar, però el recordarem en molts moments. Ara em ve a la memòria quan feia de Ponç Pilat —a la *Passió*— que amb la seva veu tan forta ressonaven molt molt les seves paraules, i mirant-lo semblava que de veritat visquessis aquells moments.

També quan el veia acompanyat de la seva esposa pensava: "M'agradaria que Déu em donés, junt amb el meu espòs, forces anys de vida, i que en arribar a més grans fòssim una parella com la Maria i en Joan." El meu destí ha estat diferent del que jo somniava, Déu va voler que fos així, i així m'he hagut de resignar.

Avui en dir adéu a en Joan per última vegada he recordat algunes converses que havíem tingut. Em va donar ànims quan li vaig dir que venia aquí, als Lluïsos, a aprendre el català, i em va dir que quan jo escrivís alguna poesia l'escrivís tal com em sortís del cor. També que si necessitava una ajuda, que comptés amb ell.

Crec que ha estat un dia molt trist per a tots, sobretot per a la família.

Ha sigut un adéu silenciós, un adéu que els seus li han donat, amb una gran serenitat, i amb unes paraules que, en sentir-les, més d'un no ha pogut retenir aquella llagrimeta que se'ns escapa en moments com aquest.

Joan, descansa en pau.

Pilar

Ponç Pilat ja no riu

*Publico, doncs, ma sentència
el jorn tretzè de Nizam,
segons el compte jueu,
i a les calendes de març
del set-cents vuitanta-tres,
segons el compte romà.
[...]*

*I en el cimall de la creu
un rètol hi posareu
amb el títol de la causa.
Curta, rasa i genuïna,
sa culpa s'hi llegirà,
i en tres llengües s'hi escriurà:
hebrea, grega i llatina.
Amb els conceptes més breus
dirà el rètol en concret:
és Jesús de Natzaret,
però també Rei del Jueus!
[...]*

*Jerusalims! Ciutadans!
Aquests càrrecs i perills
caiguin sobre els vostres fills!*

Tot això deia, amb veu potent,
Ponç Pilat, Pretor de Judea, a l'an-
tiga Passió d'Horta.

De vegades, dit personatge era interpretat pel senyor Joan Bonany; d'altres, pel senyor Joan Homar. Tots dos actors es feien sentir; tenien bones veus. Però el Ponç Pilat per antonomàsia era el del senyor Joan Martínez. (Ara m'adono que tots tres es deien Joan!)

El senyor Joan Martínez i Menages era qui havia estrenat el paper i qui el va interpretar més vegades..., si la memòria no em falla miserablement. I de qui, un servidor, que ja era una mica sord, no perdia ni una síl·laba. El senyor Martínez degué tenir la veu més sonora de tots els actors que passaren per l'escenari dels Lluïsos d'Horta. Ara penso que la seva veu devia ser la d'un tenor wagnerià, la d'un *Heldentenor*.

També devien tenir veus de tenor dramàtic els actors Miquel Campmany, Josep Aragall, Joan Homar...

I Herodes, què ha contestat?,
preguntava Pilat. I Caifàs (el senyor Miquel Campmany) responia:

*Amb calma l'ha interrogat
sens obtenir cap resposta,
i, creient que ho feia a posta,
se l'ha tret del seu davant,
que era foll bo i proclamant...
I per befa i escarment,
davant de tota ma gent,
en lloc de dar-nos sa sang,*

*ens l'ha fet vestir de blanc
perquè veieu, Ponç Pilat,
que li heu tramès un orat.
Afegint-nos que a n'el Pretor
lliuréssim el malfactor.
I el Sanhedrí espera, amb fe,
que justícia sabreu fer!*

Anàs, personatge interpretat pel senyor Josep Aragall, tenia un "duo" amb Ponç Pilat...

*—Per què rieu, Ponç Pilat?
—Perquè qui mata son rei
ha comès, segons la llei,
crim de lesa majestat!*

Aquests últims quatre versos de l'antiga Passió d'Horta són els versos que més vegades, al llarg dels anys, m'han vingut a la memòria, d'esma,

per inèrcia, sense fer cap esforç.

Els lectors d'aquest BUTLLETÍ que tinguin si fa no fa la meua edat (70 anys acabats d'estrenar) també els deuen recordar. Com aquests altres:

—*M'emporto una negativa?*

—*Complau-us, Anàs, no puc.*

*I em reca veure-us poruc
en hora tan decisiva.*

Jesús, doncs, és vostre rei;

així ho sabrà tot lo món.

Les coses són tal com són

i lo fet no té remei.

No; el Ponç Pilat d'Horta ja no riu... en aquest món. Però qui sap si, dalt del Cel, Pilat Martínez i Anàs Aragall repassen en aquests moments aquest diàleg per si algun dia l'han de tornar a interpretar:

—*Sou, Pilat, dur com la roca...*

—*Sóc un magistrat romà...*

[...]

—*Que Jehovà us guardi potent.*

—*I els déus immortals també.*

—*Sou un lleó, en bona fe...*

—*Que lluita amb una vil serpenti!*

Manuel Gausachs i Mari

Goig hivernal, Nit de Nadal

Temps de Nadal, nit esperada;

camins plens de neu.

Dins veül portal pren ell posada

el ros fill de Déu.

Rústics pastors pel glaç caminant

volen veure l'Infant

que l'estrella els guia amb dolça alegria.

Nit de Nadal, vetlla glaçada,

missa cantada, goig celestial,

nit estrellada, amor immortal!

Miquel Campmany i Grau

Nadal de 1992

Jaume Clot i Raurell

Se'ns ha mort en Jaume. Ens deixà el dia 12-10-2000. Era un bon amic. Recordo la seva vitalitat. Quan te'l trobaves pel carrer et feia una encaixada forta amb les dues mans, després et clavava un cop al braç o a la panxa que et deixava mig baldat, però com que ho acompanyava amb una riallada franca, acabaves rient de tot cor.

Era un assidu assistent als campanyaments d'estiu que organitzaven els grans: en Bonany, els dos germans Solé, en Martínez, en Bel, i, com a ajudants més joves, en Lluell, l'Ortiz, l'Alàez i d'altres....

En Jaume participava en les reunions d'espiritualitat (en deïem "retiros espirituals") que organitzava la Parròquia i la joventut d'Acció Catòlica.

Era un bon dansaire de l'Esbart que dirigia el senyor Castells. La seva vitalitat tornava a ressortir sobretot quan ballàvem el Ball de Bastons. Tenia tanta força i tantes ganes de picar el bastó

del company que un dia em va esberlar el dit índex de la mà dreta.

De teatre no n'havia fet gaire. Compara de la *Passió* i dels *Pastorets*... Quan vàrem celebrar el 125è aniversari dels Lluïsos va sortir fent de soldat a les ordres del "Capità Manaia" en la co-

mèdia que presentàrem els "veterans": *El rei que no reia*, de Josep Maria Folch i Torres.

En Jaume és un dels companys dels Lluïsos que sempre estarà en el meu record.

Jordi Dordal

ENTREVISTA

Carme Almendros i Vellés

Sòcia núm. 77 — Nascuda el 22 de setembre de 1936

La Carme és una dona d'aparença afable, sempre la rialla als llavis, amiga de tothom, de parlar baix i atent. Em sembla que poques vegades es barallarà amb ningú. Anem a casa seva, al carrer Chapí i parlem una estona amigablement. M'as-sabento que no és filla d'Horta

Carme = Vaig néixer a Hostafrancs, al carrer Vint-i-sis de Gener...

Dora = *Com és possible que li hagin posat aquest nom a un carrer!*

Carme = Ja se'n deia així quan jo vaig néixer. No té res a veure amb el 26 G del 1939. La cosa ve de l'antigor. No sé què va passar el 26/1/1814, a les acaballes del domini del gran emperador Napoleó Bonaparte.

Dora = *Haurem d'investigar-ho. (Si algú sap la història del nom d'aquest carrer, ens agradaria que ens ho comuniqués per donar-ho a conèixer als nostres lectors.) De moment, deixem aparcat l'afer i tornem a parlar amb la Carme que ens expliqui alguna cosa del seu barri d'Hostafrancs.*

Carme = Me l'estimo molt aquell barri, encara que ja fa més anys que visc a Horta que no allà.

Dora = *Sempre serà el teu barri perquè la infantesa i els seus records, pesen molt en tota persona, i més quan els teus avantpassats hi són arrelats també.*

Carme = El meu avi ja era soci del Centre Orfeó de la Sang Nova d'Hosta-

francs. Sempre tenia algun càrrec de Junta. El meu germà i jo hi cantàvem. L'any 1939, el govern franquista el va clausurar, com tants d'altres Centres culturals de tot Catalunya. Es van fer les gestions

Espplugues, 1955.
Una ballada amb l'Esbart Canigó.

pertinents per demanar el permís d'obertura, el qual era denegat cada vegada. Estàvem una mica mosques, ja que l'Orfeó de Sants pogué funcionar ben aviat. Per què el d'Hostafrancs no podia fer-ho? Es varen confeccionar uns nous estatuts calcats, lletra per lletra dels de Sants. I res. Denegat

Dora = *Qui en tenia la culpa?*

Carme = El seu nom. No acceptaven això de **La Sang Nova**. Li canviaren el nom per **Orfeó Canigó** i tot es pogué solucionar. S'obriren novament les portes i

16-6-99. Carme Almendros i Dora Serra, dues de les 25 sòcies homenatjades.

moltes generacions de cantaires han passat i refilat per l'Orfeó Canigó, que així ha continuat anomenant-se.

Dora = *Tu, a més de cantar, també ballaves ballets folklòrics...*

Carme = Si. Teníem de professor un alumne del mestre Mel·lo i ballàvem l'estil artístic que ja usava l'Esbart Verdager. Era ben diferent de les danses d'Horta que dirigia el senyor Castells, que eren més populars, més rústiques, ens semblava a nosaltres.

Dora = *Com ho saps això? Que veni-*

es per Horta a espiar-nos?

Carme = No gaire, però era tema de conversa amb l'Antoni Cases, el que anys més tard va ser el meu marit.

Dora = *Com us va conèixer?*

Carme = Un grup d'Horta, sardanistes, venia a ballar a Hostafrancs. Jo també tenia el meu grup. Ens fèrem amics. Nosaltres érem "les nenes de Sants" De res servia rectificar que érem d'Hostafrancs! L'Antoni i jo vam començar a agrair-nos i... mira, al cap de sis o set anys de trobades de sardanes per tota la ciutat, anades al cinema (en companyia de la mare, que feia de "carabina") i discussions de si era més bonic el ball artístic que el rústic, ens vàrem casar i vaig venir a viure a Horta.

Dora = *Coneixies el barri? T'hi trobares bé?*

Carme = De soltera hi havia vingut alguna vegada i em semblava que això era "la fi del món". Havia d'anar amb metro des de casa a la plaça Universitat i allí agafar el tramvia que no acabava d'arribar mai més a la Plaça Eivissa! Quasi una hora de viatge! De casada, al principi m'enyorava molt. Trobava tot tan quiet, tanta solitud, sense les amigues ni els pares, ni els companys de feina, perquè vaig plegar. I per postres, vaig quedar embarassada de seguida i em trobava molt malament...

Dora = *Ja no podies ballar...*

Carme = Feia temps que tant l'Antoni com jo havíem plegat dels nostres respectius esbarts. Només assistíem com espectadors a les ballades dels Lluisos. I al teatre, i al cinema... Després nasqué un fill darrera l'altre, tres en quatre anys! No em sobrava el temps per a danses! Al cap de sis anys nasqué el quart i a l'any i mig el cinquè.

Dora = *Digues que quasi m'atrapes!*

Carme = Quan els nens cresqueren s'incorporaren als moviments de la Parròquia: colònies, catequesi, pessebres, bàsquet a l'equip del cau... L'Antoni i jo for-

Any 1971. La família Casas-Almendros al complet.

màrem part dels equips de Taules Rodones per la Formació de Pares, que en diuen de Pedagogia Familiar. Recordo molt el senyor Pere Pelliceller que feia de monitor del grup, un pedagog i psicòleg que em va fer comprendre moltes coses sobre l'entesa de pares i fills. Ens van ajudar molt, aquelles trobades...

Dora = Ara tens tasques socials amb l'Ateneu.

Carme = Sí. Com que l'Antoni n'era soci i n'estava involucrat, jo també li vaig fer costat i ara sóc sòcia, formo part de la Junta General, com també de la Comissió de dones. Quan la Junta organitza qualsevol acte, sopars o festes la Comissió de Dones col·laborem i ajudem en tot allò que és menester. Organitzem cada any el concurs de pessebres i la festa del Tió.

Dora = I els Lluïsos, què?

Carme = Sóc una de les vint-i-cinc primeres sòcies! Guardo amb molta il·lusió el Butlletí número 59 on el senyor Pere Solé recopila les "Notes de Societat" i surt

l'anunci del nostre casament, que va ser l'any 1959.

Dora = I els teus fills?

Carme = Quatre són casats i viuen fora del barri, per culpa dels preus dels habitatges (Horta és zona Residencial i els preus estan pels núvols!) Tenim cinc nets que m'agradaria que s'incorporessin tant als Lluïsos com a l'Ateneu

Dora = Ballaran ballets?

Carme = No ho sé pas. De moment tiren més per l'esport: bàsquet, patinatge, natació, futbol... Res de cantar i ballar, com els avis.

Dora = Et queda família a Hostafrancs?

Carme = Ja no m'hi queda ningú. M'he adaptat del tot a Horta. Sóc molt feliç, aquí.

Dora = Què canviaries del barri?

Carme = L'estructura de la plaça Eivissa. La voldria més neta, més ben arreglada. Falten espais per als infants. Falta verdor. Els nens sembla que visquin engabiats, no hi ha espai a l'aire lliure per a ells!

Dora = *Tens raó. No es pot fer vida de barri, els cotxes són els amos de l'asfalt. Aquella Horta idíl·lica de la nostra infantesa, de la meua infantesa, ha desaparegut. Estem pagant el preu de progrés! Un preu molt alt, com el dels pisos! Ens estem posant malenconioses! Vols afegir alguna cosa més per als socis dels Lluïsos?*

Carme = Aprofitar l'avinentesa per

desitjar a tothom unes bones festes Nadalènques, un bon començament d'any i que aquest segle que estremen sigui ple d'il·lusions, de ganes de seguir endavant en tantes d'activitats com es porten a terme en aquesta Casa, que això dóna vida a tota la barriada.

Dora = *Moltes gràcies, Carme!*

Dora Serra / 30-11-2000

PREC FERVENT, en forma de sonet, per al passat Nadal

... que esclati aquella Pau que el cor fa lliure
—sense odís, ni venjança, ni rancor—,
i brilli en tots els llavis un somriure!
Que triomfi, avui, al món, tan sols l'Amor!

J.B.B.

Oh!, dolça Nit de serenor infinita...
Nit de Nadal, que ens ets suau conhort...
Aquesta Nit, que a germanor ens invita,
feu reflorir, Senyor, en el món l'Amor!
Si allà a Betlem, on l'odi s'hi concita
entre germans, avui, fins a l'horror
—on vàreu dur el Missatge que ens incita
a aquell Amor que ja mai més no mor—,
Infant Jesús, aquesta Nit tan bella,
torneu de nou a fer aturar l'Estrella
que vulgui tots els fronts il·luminar...
i que per llà on la lluita es descabdella,
d'arreu del món, per art de Meravella,
al fons dels cors la Pau torni a regnar!

Joan Bartrolí i Bonany

Ascó venera el seu sant

Sant Pere Màrtir Sans i Jordà va néixer a Ascó, província de Tarragona i bisbat de Tortosa, on fou batejat el 3 de setembre de 1680.

Orfe de pare i mare, als deu anys anà a viure a Lleida, on el seu oncle era capellà major de la Seu.

L'any 1698 va ingressar com a novici a l'orde dels Dominics, a Lleida. Fou ordenat prevere l'any 1704. S'ofereí als seus superiors per anar a evangelitzar la Xina, on va arribar l'any 1715.

El frare Sans va haver de viure amagat en un indret molt petit, i passava els dies pregant i meditant sense poder sortir per no ésser empresonat. L'any 1730, essent a Canton, rep de Roma la petició que acceptà ser ordenat bisbe, ministeri que exercí des de la missió de Fogan.

Als 66 anys d'edat va ser fet presoner i va patir un veritable calvari. Condemnat a mort, per causa del seu apostolat cristià, va ser decapitat el 26 de maig de 1747.

Va ser beatificat pel papa Lleó XIII el 14 de maig del 1893 i canonitzat l'1

d'octubre del 2000 per Joan Pau II.

Vam ser molts els asconencs que vam anar a Roma a participar d'aquest gran esdeveniment, i per donar el nostre testimoni com a fills d'Ascó, que sant Pere Màrtir és el nostre sant.

Donem gràcies a Déu per tanta grandiositat i tanta joia.

Els gojos a sant Pere Màrtir diuen així:

*En Ascó la llum primera
vegéreu dels raigs del sol
i de l'Ebre a l'altra ribera
se gronxà vostre bressol.*

*Fóreu de família honrada
lo fruit de benedicció;
protegiu el vostre poble,
sant Pere Màrtir Sans d'Ascó.*

*Puix que sant us ha aclamat
la veu de Joan Pau Segon,
mirau-nos sempre amb pietat
Pere Màrtir Sans d'Ascó.*

Magdalena Cabacés

Continuem llegint

Los buscadores de conchas. Escrita per Rosamunde Pilcher. Novena edició: juliol de 1997. Plaza Janés.

Els buscadors de petxines és un dels grans èxits literaris dels últims temps. L'elegant ploma de Rosamunde Pilcher recrea un microcosmos de sentiments emmarcats en unes complexes relacions familiars. Penelope Stern, protagonista d'aquesta història, és filla d'un cotitzat pintor de fama internacional. La seva esta-

bilitat afectiva depèn d'una sèrie de fets ocorreguts en el passat. Ha conviscut amb la dolorosa seqüela, però ara està disposada a unir tots els caps solts. I no cedirà en l'empresa fins aconseguir comprendre's a si mateixa i els membres de la seva família.

Josefina Valcàrcel

ESBART FOLKLÒRIC

Una bona excusa

El dia 30 de setembre de l'any 2000 vam constatar que l'activitat i l'afecció d'una colla de xicots no és solament això, sinó que també pot ser una bona excusa per a celebrar vetllades com la del vespre d'aquell dissabte.

El dia 12 de juliol del mateix any tornàvem en el nostre flamant autocar de participar durant sis dies en el primer *Eurofolk Enfants* que, patrocinat per la Unió Europea, s'havia celebrat a la ciutat francesa de Sainte Gemmes sur Loire. Els nostres grups infantil i juvenil havien estat seleccionats junt amb uns altres set grups de França, Bèlgica, Itàlia, Alemanya, Portugal, Grècia i Finlàndia.

La rebuda fou emocionant. La veritat, no l'esperàvem. O, almenys, tal com fou, amb pancarta inclosa: "Benvinguts, herois de la Gàl·lia".

Fou justament aquella pancarta la que presidí la sala de ping-pong del Centre on, al voltant de les exquisideses que la Rosa i el seu equip ens havien preparat, vàrem recordar el viatge, les tensions de les actuacions, les anècdotes amb joves de països tan dispars, els paisatges que el Loira ens brindava, amb els seus pobles i els seus castells inclosos.

ESBART FOLKLÒRIC D' HOREA
Grup Joves i Infantil

juliol de 2000

Però no sols hi érem els que visquérem aquella aventura: els dançaires, les mestres, les acordeonistes, les responsables del vestuari Anna i Anni, el "presi", els vocals dels grups infantil i juvenil, la "càmera" Montse, l'altre "càmera" i "metge de campanya" Joan, i els pares i mares que ens havien acompanyat.

També vam fer participar de les nostres experiències als que s'havien quedat aquí (a pares, mares, germans); a les que, mitjançant el telèfon, havien tranquil·litat les famílies (Toni i Lina); als que arribaven de Mataró després d'actuar en un centre de disminuïts físics i psíquics; a Xavier *l'enginyer*; a companys d'altres grups, en un nombre total que rondaria les 90 persones!

Després de sopar, ens van lliurar uns records a tots els que havien participat en l'*Eurofolk Enfants*; es van visionar uns vídeos, i dirigí la paraula al presents la presidenta dels Lluïsos. (La senyora Carme Oliva i el seu marit, Josep Puigbò, foren els nostres invitats d'honor.)

Com a punt final, el president de l'Esbart Folkloric d'Horta, Francesc Penalba, féu entrega al Centre Parroquial d'Horta, per mitjà de la presidenta, dels obsequis que en la recepció oficial ens havia lliurat l'alcalde de Ste-Gemmes-sur-Loire i l'organització de l'*Eurofolk Enfants*.

Conclusió? La que exposàvem a les primeres línies d'aquest relat: si aquest viatge de més de dos mil quilòmetres va servir per unir més els que hi anaren, també va ser una bona excusa per a fer el mateix amb una pila de gent dos mesos i mig després.

Angel Lorenzo Devesa

DONES I ESGLÉSIA

Carta oberta als bisbes de Catalunya

Algunes dones catalanes creients en Jesucrist vàrem assistir a l'Assemblea Extraordinària de les Nacions Unides que sota el lema "Beijing + . La dona a l'any 2000: Igualtat entre gèneres, desenvolupament i pau al segle XXI", es va celebrar el passat mes de juny a Nova York.

Després d'haver participat en aquell esdeveniment [...] i després de llegir els textos aprovats, pensem:

—Què fa la nostra església per al progrés efectiu de les dones? Què fa en defensa dels seus drets i de la seva dignitat?

El principal problema que pateixen les dones arreu del món és la violèn-

cia, la física, la psicològica i la social. Patir violència és ser víctima d'una violació, ser maltractada pel marit i, a voltes, pels fills. És suportar un tracte humiliant i vexador. És ser insultada. És patir aïllament social. És ser menyspreada i atacada en la seva autoestima. És suportar amenaces de violència. És passar penúries econòmiques. És també no tenir el mateix sou per a un mateix treball. És haver de tirar els fills endavant sense aportació econòmica del pare. És no poder desenvolupar la seva vocació. És tenir una doble jornada laboral. És no tenir la paraula en l'església. És veure com se li escapa una promoció

laboral a favor d'un company inepte. És... Podríem continuar...

—*Què fa, doncs, l'església per lluitar contra la violència que pateixen les dones?*

Nosaltres pensem que la Jerarquia hi té un paper crucial a jugar. Que hauria de liderar un canvi de mentalitat que conduís a tota la societat a considerar efectivament els drets de les dones com a drets humans.

Cal que l'església comenci per reconèixer la seva responsabilitat en l'acceptació social de la posició subordinada de les dones, i, per tant, cal que es posicioni sobre la violència basada en el gènere més enllà d'arguments retòrics.

Que es comprometi de veritat a lluitar contra els mecanismes que afavoreixen els comportaments agressius dels homes i de la societat en general, a identificar els riscos de violència i prevenir-los, conscient que a vegades ha contribuït a interioritzar, tant en homes com en dones, situacions descri-

minatòries injustes i poc evangèliques.

El Col·lectiu de Dones en l'Església té per objectiu millorar la vida de les dones per tal que el seu desenvolupament humà i espiritual sigui ple. Per això creiem que la Fe en Jesucrist ens ha de portar conjuntament a treballar colze a colze, homes i dones, jerarquia, laics i laiques, per què l'església lluiti decididament a favor de la igualtat de totes les persones.

En aquesta esperança, oferim la nostra pregària i demanem a la Jerarquia el seu compromís en actuacions i estratègies per acabar amb la violència contra les dones.

Col·lectiu de Dones en l'Església

Aquesta carta, datada a Barcelona, el dia 9 d'octubre de 2000, i les quatre vinyetes que il·lustren la part alta d'aquesta pàgina, ens han estat facilitades per Mariàngels Coscolluella.

MANUALITATS

Celebrem Santa Llúcia

El dia 13 de desembre celebrarem Santa Llúcia, patrona de la secció, aquest any amb més pompa que altres vegades ja que complim 15 anys d'existència. Vàrem fer una sortida a Guissona per a visitar les

instal·lacions d'aquesta gran empresa de productes càrnics.

Quines instal·lacions! Quina grandària! Sort que ens traslladaren d'un costat a l'altre amb un trenet! Mireu —en la fotogra-

fia que il·lustra aquesta pàgina— l'equip que ens feren col·locar per a passejar per la zona! Hi treballa molta gent i els pobrets han d'anar molt tapats ja que la temperatura és de frigorífic! Només de veure aquells magatzems, els uns amb milers de pernills, altres de pollastres, altres de salsitxes i altres, i altres.... quedés ben

embafat!

Vàrem dinar en unes sales (aquesta vegada amb temperatura normal) on cadascú se serveix el que li ve de gust; fins et pots coure costelles a la brasa, si vols!

A la tarda, de tornada a la ciutat, vàrem visitar els pessebres de l'Associació de Pessebristes, instal·lats a l'edifici de La Pia Almoina i a la cripta de Betlem. Fenomenals!

Un dia complet, molt agradable. Per si fos poc, els components de la Junta Directiva encara han tingut el detall de regalar-nos un petit recordatori de la diada, un platet de ceràmica amb la data i nom de la secció. Moltes gràcies!

D. S. E.

TEATRE

Dimonis i pastorets

Dissabte 16 i diumenge 17 de desembre del 2000

Estrena d'uns originals Pastorets als Lluïsos

És cert que cada any s'han representat Pastorets, encara que només sigui una petita paròdia. Cada any s'ha dignificat la festa de Nadal i cada any ens hem esforçat per a mantenir viva la flama de la tradició. Aquest any, però, hem anat més lluny. Hem reunit gent de totes les seccions de la Casa i ens hem lligat la manta al cap, amb la qual cosa volem dir que ens hem gastat diners per llogar decorats, per fer vestits, per recuperar aquella festa tan popular dels Lluïsos, i hem estrenat Pastorets.

Els veterans, els pocs que quedem d'aquella època tan lloada del Grup Teatral de la Casa, hem experimentat amb sorpresa, com les noves generacions no tenen idea de les cançonetes que nosaltres sabem tan de memòria, dels petits incidents d'en Lluquet i en Rovelló, aquells personatges que ens feien pensar en Nadal i les seves tradicions...

Els Veterans no ens adonem que la tradició es teixeix dia rere dia i quan passen uns anys de silenci, les noves generacions caminen a les palpentes. Quan en el pròleg d'aquests Pastorets d'avui, unes nenes pregunten "Qui és el Messies?" ho diuen perquè

Dimonis i pastorets. Foto Ernest Sitjà.

així ho marcava el seu paper, però és que la majoria ho preguntava de cor, i escoltava la resposta per primera vegada. Els Pastorets són una catequesi i un memorial de la nostra història cristiana. És bo que nosaltres, Lluïsos d'Horta, dignifiquem els Pastorets!

Tanco aquestes reflexions tan serioses i torno a parlar de la representació teatral.

El públic ens ha donat una acollida clamorosa i tots sortien contents. Nosaltres, els actors, sabem que podiem fer-ho millor, que hi ha moltes coses a polir i que en prenem consciència i millorarem. Ja ho crec que millorarem! Tal com ha dit la presidenta, la Carme Oliva, el més positiu d'aquesta representació és constatar el gran nombre de gent menuda i jove que tenim a la Casa. Ells són el nostre futur. Nosaltres els estem ajudant a mantenir fermes els fonaments i tota l'estructura... D'aquí a vint o vint-i-cinc anys, aquests menuts regiran els Lluïsos. I els Pastorets es continuaran representant!

Dora Serra

GRUP FOTOGRÀFIC

Festa, homenatge, exposicions

Festa de la Fotografia. Uns quants components del Grup fotogràfic d'Horta vam anar a Berga, el dia 22-10-2000, a la Festa de la Fotografia, festa que cada any organitza un grup fotogràfic d'una ciutat diferent, grup adherit a la Federació Catalana de la Fotografia.

Aquest Grup de Berga han muntat una veritable festa: carrers, botigues, grups teatrals, grallers, geganters, etc., tots hi eren! *(Vegeu la foto de la contraportada d'aquest BUTLLETÍ.)* Obsequis per a tots els participants a la festa, gent vinguda de tot Catalunya, i per acabar, un dinar de germanor amb final de festa de repartiment de trofeus, medalles, premis, etc. Parlament del senyor Alcalde de la ciutat i dels directors de la Federa-

ció i del Grup de Berga.

Homenatge.

Aquest any ha estat homenajat un company nostre, l'Àngel Pérez, motiu més que sobrat perquè fóssim presents a la festa els seus amics del Grup Fotogràfic d'Horta.

L'Àngel Pérez i Pérez mereix la medalla perquè els seus mèrits personals relacionats amb el món de la imatge no es queden localitzats tan sols dintre del Grup Fotogràfic d'Horta, sinó que abracen molt més amplis límits.

L'Àngel Pérez rep del seu pare la primera càmera fotogràfica a l'edat de sis anys i el seu interès per aquest art perdura encara. El seu laboratori és punt de reunió de principiants i de mestres. Ell sap fer "cuineta" i els seus invents i les seves lliçons han ajudat a moltes generacions de fotògrafs.

L'Àngel, a més de ser un entès en química, és un "manetes" i s'atreveix a tot. Ens pot parlar de totes les tècniques fotogràfiques, antigues i modernes. Per arrodonir-ho, té la gran qualitat de ser humil, amable, servicial, despistat (com un Einstein), i un gran amic de tothom qui el tracta.

Una insígnia de la Federació Catalana de la Fotografia mai no podrà estar en tan bones mans com en les de l'Àngel. — **Grup Fotogràfic d'Horta**

Exposició fotogràfica. El president i el secretari de la Secció, l'Ernest Sitjà i en Pere Solé, ens han obsequiat amb una mostra de les seves obres en blanc i negre i en color, que, sota el títol de **Paisatges**, mostraven el seu bon ull fotogràfic, jugant amb les nuvolades o transportant-nos a les altes muntanyes alpines o pirenenques.

La presentació, acompanyada d'un abundós "pica pica", ha estat molt ben acollida i l'alt nombre de personal assistent ens ha omplert d'alegria i optimisme (i ben segur que no han vingut pel "pica pica", sinó per l'amistat que els uneix als nostres dos consocis). Les visites han estat fluïdes els quatre dies que ha estat oberta

Àngel Pérez, Pere Solé i Ernest Sitjà. Foto Dora Serra.

L'Ernest i en Pere, en la inauguració de la seva exposició.

l'exposició. (Ja sabeu que entre setmana, aquesta sala s'utilitza per a fer-hi diverses manualitats, cosa que fa impossible deixar-la lliure per a exposicions. Necessitem un pis més, en aquesta Casa! Se'ns està quedant petita!)

Donem l'enhorabona als dos artistes i convidem a la resta de socis de la secció que s'animin a seguir l'exemple de l'Ernest i en Pere i que la sala fòrum segueixi engalanada amb obres del nostre personal, que són les que més agraden a la gent de Casa Nostra. — **D.S.E.**

VIVÈNCIES

M'agrada conèixer la vida dels sants

Avui parlarem de sant Maximilià Maria Kolbe, sacerdot polonès. Per a ell, la santedat és senzillament una aventura d'amor. Fou un franciscà polonès nascut el 1894. De caràcter intrèpid, criat a la muntanya. Era difícil domar la seva rebel naturalesa. Però un dia li digué la seva mare:

—Què seràs quan siguis gran, amb les teves entremaliadures?

I el nen, preocupat per aquelles paraules, se'n va anar a l'església a preguntar-ho a la Mare de Déu. Maria se li apareix portant a les mans dues corones, una de blanca i una altra de vermella. La blanca significava el regal de la puresa; i la vermella, el martiri.

—Quina de les dues esculls? —li preguntà la Verge.

—Les dues —va respondre el nen sense titubegar. La Verge Maria somrigué i va desaparèixer.

Des d'aquell dia tot va canviar en el petit. Feia un esforç permanent per corregir els seus defectes. Als 16 anys va demanar el seu ingrés al Col·legi Franciscà de Roma. En aquell ambient marià, el jove penetrà el secret de Maria Immaculada. Estudià tota la influència de Maria en l'ànima. i en ésser ordenat sacerdot, sap que ella és el camí més curt per anar a Jesús, l'arma del combat perquè Ell reini i el

camí més apte per conquerir ànimes. Més tard dirà que "s'aprenen més coses sobre la Verge resant i meditant, que llegint."

Va arribar l'hora del combat. El pare Kolbe començà fundant la Milícia de la Immaculada que s'estengué ràpidament. Fins i tot arribà al Japó. Va construir amb l'ajuda de molts seglars la Ciutat de la Immaculada. Però a Polònia s'apropava la catàstrofe nacional.

L'any 1941 un cotxe de la Gestapo s'emporta el pare Kolbe junt amb molts d'altres, al fatal camp d'Auschwitz on varen morir milions de polonesos. Al Pare li toca un capítol inhumà que anomenen *Krott el Sangüinari*. Aquest obliga el pare Kolbe a transportar a pas de cursa enorme tronc d'arbres, i quan ja no pot més i cau a terra, plouen garrotades sobre la seva nua esquena. Als company: que tracten d'ajudar-lo els diu:

—No us exposeu. La Immaculada m'ajuda... Jo aguantaré. Amb Maria, ho puc tot.

El capítol del camp havia amenaçat els presoners que per cada un que s'escapés condemnaria a morir de fam a vint d'ells. Al cap de pocs dies se'n va escapar un i el terror es va apoderar de tots. El barracot de la fam imposava fins als mateixos botxins. El

capitost va complir la seva amenaça. Va manar que formessin els presoners i anà assenyalant un a un els condemnats a morir de fam.

—Aquesta vegada ens acontentarem amb deu; la pròxima seran vint.

Un pare de família va esclatar en sanglots mentre murmurava: —La meva esposa estimada!... Els meus dos fillets!...

Era el sergent Gajowniczek. Els condemnats, en fila, esperen l'ordre d'anar cap al barracot de la mort. Aleshores el pare Kolbe s'avançà.

—Alto!, cridà Krott, empunyant la seva pistola. Què vol aquest marrà de polonès? —Vull morir en lloc d'un dels condemnats. —Per què? —Perquè jo sóc vell i inútil, i ell té la seva esposa i dos fills. (El pare Kolbe tenia 47 anys.) —Però tu, qui ets? —Sóc un sacerdot catòlic. —Està bé, ves-te'n amb ells.

El subcapitost canvià el número i donà l'ordre de marxar. Desfilen els condemnats: l'últim, el pare Kolbe. Des d'aquell moment no se'ls donà ni una engruna de pa ni una gota d'aigua. Però, cosa estranya!, ordinàriament en aquest barracot tot eren insults i crits de desesperació. En canvi, ara, tot són cants i pregàries.

L'encarregat de retirar cada matí els

cadàvers troba el pare Kolbe agenollat o dret, encoratjant els seus companys d'infortuni amb l'esperança cristiana. Van sucumbint l'un darrera l'altre fins arribar a la vigília de l'Assumpció. Resten en el barracot quatre supervivents en estat preagònic. Solament el pare Kolbe conserva les seves facultats. Els esbirros arriben per posar una injecció mortal en aquelles venes de sang generosa.

Quan l'endemà, el dia gran de la Verge, arribà el presoner encarregat de netejar el barracot dels condemnats, va trobar el cadàver del pare Kolbe assegut, amb el cap lleugerament recolzat a la paret i els seus grans ulls molt oberts, amb una mirada plena de llum... Semblava que contemplés les dues corones promeses per la Verge un dia de la seva infantesa. És veritat que foren conquerides a pols pel seu fidel servent.

Així ho ha reconegut l'Església beatificant-lo solemnement el papa Pau VI el 17-10-71. I ha estat canonitzat pel nostre papa actual Joan Pau II.

El pare Maximilià Maria Kolbe ens ensenyà a lluitar per Crist fins a morir, amb l'ajuda i sosteniment de la Verge Maria.

Joan Homar i Gibert

CONCURS "UN RACÓ DELS LLUÏSOS"

La fotografia del BUTLLETÍ número 64 corresponia a l'avis de lavabos de senyores que hi ha al passadís d'entrada a l'escenari del nostre teatre.

Per tercera vegada (i sense trampes), el guanyador és en Jordi Sitjà i Brunat.

Endevineu el "racó" que us presentem en aquest BUTLLETÍ.

